

9. SINIF

KİMYA - KİMYA - KİMYA

TAM İZLEME KİTABI

4. HAFTA

ETKİLEŞİM

-KİMYA HAYATTIR-

Kimyasal Maddelerin Zararlı Etkileri

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

Kimyasal Maddelerin İnsan Sağlığı ve Çevreye Zararlı Etkilerini Öğrenelim

1. Aşağıdaki numaralandırılmış kutucuklarda insan sağlığı ve çevreye zararlı kimyasal maddeler verilmiştir.

Tabloya göre aşağıda verilen soruları kutucuk numaralarını kullanarak cevaplayınız.

1	Karbon monoksit (CO)	2	Klor gazı (Cl ₂)	3	Cıva (Hg)
4	Kükürt trioksit (SO ₃)	5	Azot dioksit (NO ₂)	6	Tuz ruhu (HCl)
7	Zaç yağı (H ₂ SO ₄)	8	Kezzap (HNO ₃)	9	Çamaşır suyu (NaOCl)

a. Baca zehirlenmesinde ölümlere neden olabilen madde yukarıdakilerden hangisidir?

1

b. Havadaki su buharı ile birleşerek asit oluşturan ve asit yağmurlarına yol açan maddeler hangileridir?

4 ve 5

c. Karıştırıldığında Cl₂ gazı oluşturan maddeler hangileridir?

6 ve 9

d. Suların dezenfekte edilmesinde kullanılan kanserojen madde hangisidir?

2

e. Asit özelliği gösteren ve temizlikte kullanılan maddeler hangileridir?

6, 7, 8

f. Eskiden diş hekimlerinin amalgam dolguda kullandığı buharı zehirli kimyasal hangisidir?

3

1. Bir kimya öğretmeni, laboratuvarında öğrencilere güvenli kimyasal madde kullanımını öğretmek istiyor.

Öğrencilere güvenli kimyasal madde kullanımını en etkili bir şekilde öğretebilecek yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrencilere teorik bilgi vermek ve ardından deney yapmalarını sağlamak
- B) Sözlü olarak güvenlik kurallarını açıklamak
- C) Laboratuvar güvenlik ekipmanlarının kullanımını zorunlu kılmak
- D) Öğrencilere tehlikeli kimyasal maddelerin özelliklerini göstermek
- E) Kimyasal maddelerin etkilerini okumak ve riskleri tartışmak

2. **Konut ve işyerlerinin temizliği için kullanılan kimyasal maddelerin seçiminde sağlık ve güvenlik açısından hangi faktör en önemlidir?**

- A) Temizlik maddelerinin rengi
- B) Temizlik maddelerinin kokusu
- C) Temizlik maddelerinin yanıcı olup olmaması
- D) Temizlik maddelerinin ekonomik olması
- E) Temizlik maddelerinin kimyasal içeriği ve etkileşim potansiyeli

3. Bir araba tamircisi, fren balatalarını değiştirirken asbest içeren bir malzemeyle temas halinde kalır. Asbest uzun süreli maruz kalma sonucunda akciğer kanserine neden olabilen bir maddedir.

Buna göre, bu senaryoda, tamircinin asbestle temasını en aza indirmesi için alması gereken en önemli önlem hangisidir?

- A) Gözlerini korumak için gözlük takmak
- B) Asbest içeren malzemelerle çalışırken eldiven giymek
- C) Solunum maskesi takmak
- D) Asbest içeren malzemeleri suyla nemlendirmek
- E) Tamirci tulumu giymek

4. Bir ev hanımı, ev temizliği için yeni bir deterjan kullanmaya başlar. Deterjanın ambalajında "Dikkat! Gözle temasından kaçının" uyarısı yer almaktadır. Ev hanımı deterjanı kullanırken koruyucu gözlük kullanmadığı hâlde gözüne temas ettirmez, fakat ellerinde küçük kesikler vardır. Deterjan, kesiklerden içeri girerek cildinde tahrişe neden olur.

Buna göre, ev hanımının cildinde tahriş oluşmasına neden olan temel faktör hangisidir?

- A) Koruyucu gözlük kullanmaması
- B) Koruyucu eldiven kullanmaması
- C) Deterjanın ambalajında "Dikkat!" uyarısının yer alması
- D) Deterjanın yeni olması
- E) Deterjanın kimyasal içeriği

5. Bir grup kampçı, nehir kenarında piknik yapmaktadır. Piknik sonrası yiyecek atıkları ve çöpleri yakmaya karar verirler. Ancak, yaktıkları çöplerin arasında plastik şişeler, boya kutuları gibi tehlikeli kimyasallar içeren maddeler bulunmaktadır. Bu durum hava, toprak ve su kirliliğine neden olur.

Buna göre,

- I. Yiyecek atıkları ve çöpleri yakmaları,
- II. Yakacak olarak plastik şişeler ve boya kutuları kullanmaları,
- III. Piknik yeri olarak nehir kenarını seçmeleri

eylemlerinden hangileri kampçıların çevre kirliliğine neden olan hatalardandır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) II ve III E) I, II ve III

6. **Kimyasal maddelerin kullanımıyla ilgili,**

- I. Yutulması ve solunması durumunda zehir etkisi yapan kimyasal maddelere radyoaktif madde denir.
- II. Deriye asit veya baz döküldüğünde öncelikle bol su ile yıkanmalıdır.
- III. Hidrojen florür (HF) asidi cam kapta saklanmalıdır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

7. Bir çiftçi, tarlasında kullanılan bir zirai ilaç nedeniyle baş dönmesi, mide bulantısı ve halsizlik gibi belirtiler hisseder.

Buna göre, çiftçinin sağlığı açısından en tehlikeli ve riskli davranış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duş alıp, doktora gitmek
B) Kıyafetleri çıkararak ciltteki ilaç kalıntılarını temizlemek
C) Bol su içip dinlenmek
D) Tarlada zirai ilaç kullanması
E) Zirai ilacı yanlış dozda kullanması

8. Bir kişi, her gün öğle yemeğinde plastik kapta mikrodalgada yemek ısıtmaktadır. Plastik kap, üzerinde mikrodalgada kullanıma uygun olmadığına dair bir sembol içermesine rağmen bu kişi uzun süre boyunca bu şekilde yemeğini ısıtmaya devam etmektedir.

Buna göre, bu kişinin sağlığı açısından en büyük risk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Plastik kaplardan kimyasalların yiyeceğe karışması
B) Yemeğin yeterince ısınmaması
C) Plastik kapta çatlaklar oluşması
D) Mikrodalgada yemek pişirme süresinin kısalması
E) Mikrodalgadan yayılan radyasyona maruz kalma

Cevap Anahtarı

1.E

2.E

3.C

4.B

5.E

6.B

7.C

8.A

Yazılı Sınav

1. Eve yeni taşındınız. Mutfak dolaplarını temizlerken yıllar önce kullanılmış bir böcek ilacı kutusu buldunuz. Ürün etiketi yıpranmış ve okunamayacak hâdedir.

Buna göre, böcek ilacını;

- a. Çöpe atarım.
b. Kullanmaya devam ederim.
c. Tehlikeli atık olarak yetkili kurumlara teslim ederim.

seçeneklerinden hangisi ya da hangilerini tercih edersiniz? Tercihiniz veya tercih etmediğiniz seçenekleri gerekçesiyle kısaca açıklayınız.

Çöpe atmam, çünkü bu durum kimyasal zehirlenme veya çevre kirliliğine yol açar. Kullanmaya devam etmem, çünkü yıllar önce üretilmiş ürünün içeriği bozulmuş olabilir ve kullanım talimatı hakkında bilgi sahibi olunamaz. Sonuçta bu kutudaki böcek ilacı tehlikeli olabileceğinden yetki kurumlara teslim edilmelidir.

2. Evde boya yapmak için kullandığınız boya incelticisi (tiner) oldukça keskin bir kokuya sahiptir. Bu koku, kimyasal kokusu olduğundan zararlı olabilir.

Bu nedenle kokuyu maskelemek için,

- a. Eldiven ve koruyucu gözlük kullanılır.
b. Evin pencere ve kapıları açılarak havalandırma sağlanır.
c. Maskelemeli bir solunum cihazı kullanılır.

seçeneklerinden hangisi tercih edilmelidir? Gerekçeleriyle kısaca açıklayınız.

Boya incelticisi kullanırken maskelemeli bir solunum cihazı kullanılmalıdır. Bu durum, kokunun odada kalıp baş ağrısı, bulantı ve zehirlenme riskini ortadan kaldırır.